

China e os Dereitos Humanos^(*)

Miguel Ángel Ramiro Avilés

1. Introducción

Neste traballo procuro analizar o papel que desempeñan os dereitos humanos no sistema xurídico da República Popular de China (en diante China) e a qué problemas e desafíos enfróntase China a este nivel, un país de 1.320 millóns de habitantes, o 21% da poboación mundial total.

Esta análise vaise basear na información que se recolle na documentación que serviu para realizar o Exame Periódico Universal (en diante EPU) que China pasou en 2009. Devandita información atópase recollida en informes redactados polo propio goberno chinés, en informes xerados por órganos creados polos tratados, os procedementos especiais e en documentos oficiais pertinentes das Nacións Unidas. Isto fai que as fontes de información sexan en grao sumo variadas pois van desde o propio goberno chinés ata organizacións non gobernamentais (en diante ONGs) como Amnistía Internacional, Human Rights Watch ou Human Rights in China, pasando polo Comité de Dereitos Económicos, Sociais e Culturais ou o Comité contra a Tortura.

Ao longo de toda esa documentación pódese comprobar que a situación dos dereitos humanos en China poderíase cualificar de clausura xa que, como agora veremos, xunto aos grandes avances que se produciron na revisión das sentenzas de pena de morte polo Tribunal Supremo Popular, a redución da pobreza, das taxas de mortalidade infantil ou do número de persoas analfabetas, existen graves deficiencias en materia de dereitos civís e políticos pois, sen ánimo de ser exhaustivo, o número oficioso de persoas sentenciadas a morte e executadas sigue sendo moi elevado, os avogados que defenden a activistas de dereitos humanos son perseguidos e hostigados, os xornalistas chineses non poden exercer libremente o seu labor informativo, séguese mantendo o sistema de “reeducación a través do traballo” e denúnciase a existencia de cárceres secretos (*black jails*).

Os cambios estruturais sufridos por China desde que en 1978 comezase a política de reforma e apertura foron colosais. *“O pobo chinés, que antigamente carecía de produtos de primeira necesidade, está gozando agora de relativa prosperidade. Houbo un avance constante en esferas sociais como a educación, a cultura e a saúde pública. A democracia e o imperio da lei melloraron gradualmente. A reestruturación política progresou continuamente, cunha participación cidadá máis*

(*) Este traballo enmárcase nas actividades do proxecto *O tempo dos dereitos* do programa Consolider – Inxenio 2010, financiado polo Ministerio de Ciencia e Innovación (CSD2008-00007).